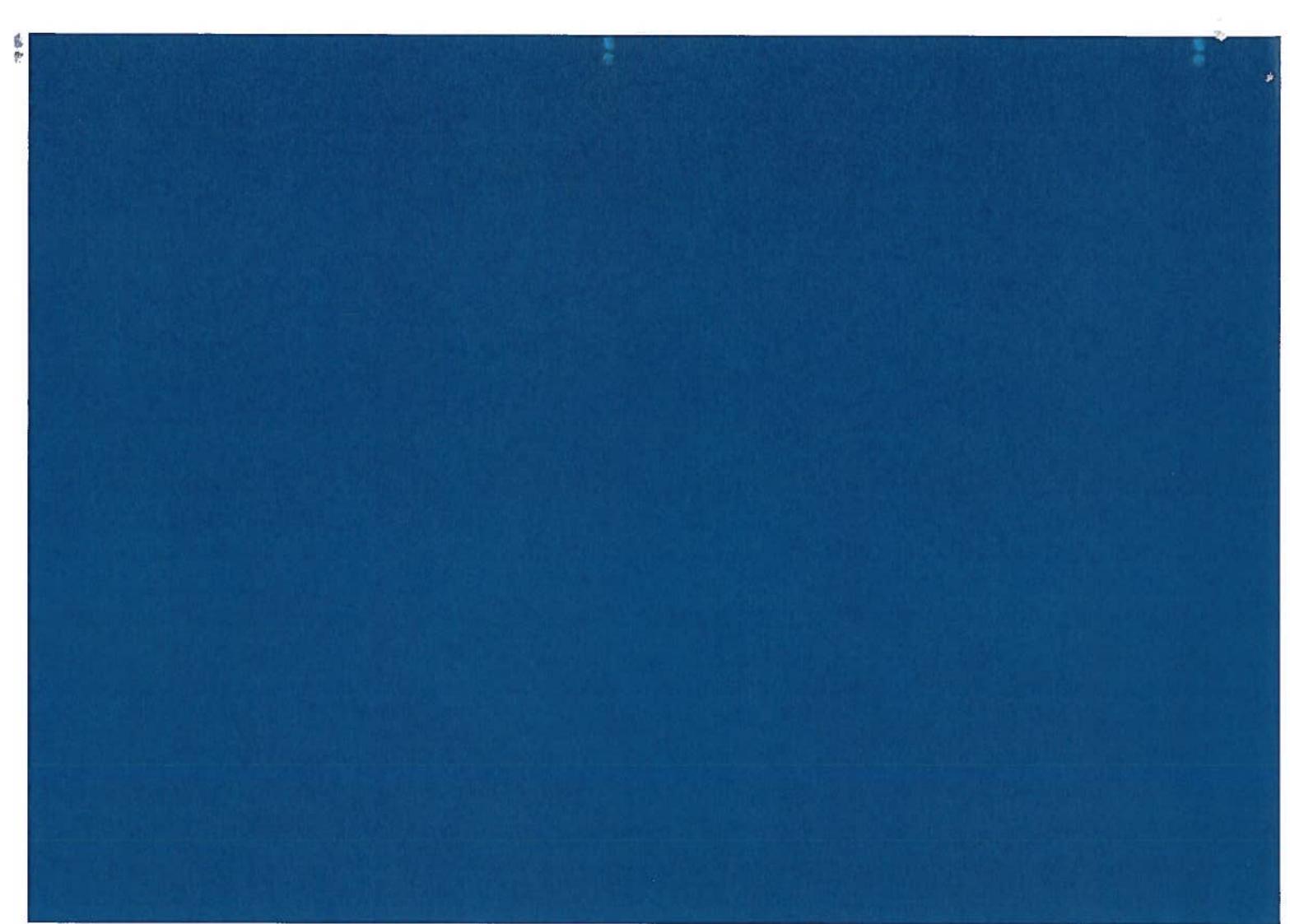

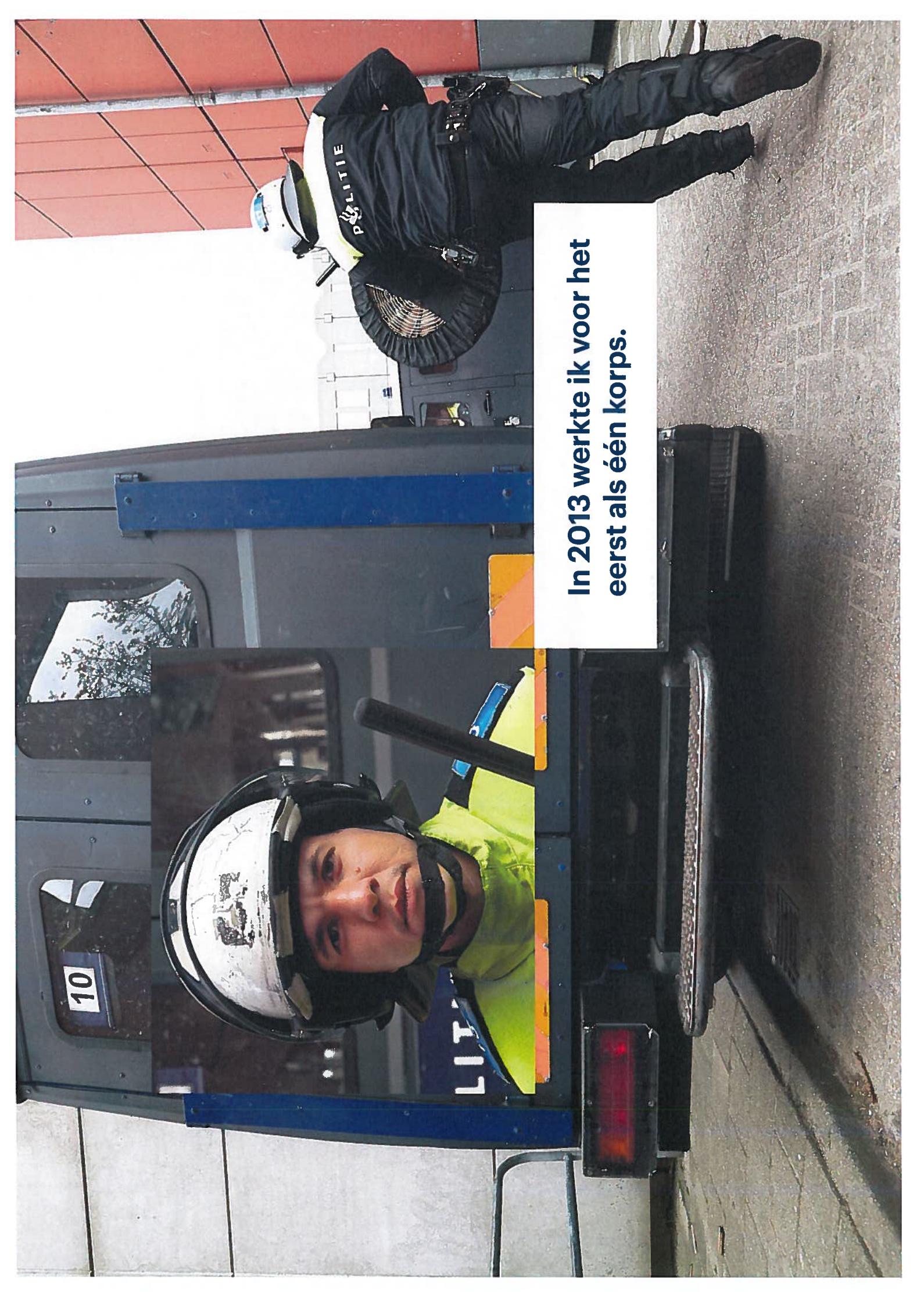

**1 jaar
nationale
politie**

2013

«waakzaam en dienstbaar»

In 2013 werkte ik voor het
eerst als één korps.

Ik stond samen met mijn collega's voor de taak...

Inhoud

Voorwoord 2013 in cijfers

3

Veiligheidsmonitor

8
10

1 Realisatie nationale politie

Resultaten 2013
Interview troonswisseling

4

Sterkte van de politie

De operationele sterkte
De niet-operationele sterkte
Medewerkerstevredenheid
Duurzame inzetbaarheid
Ziekteverzuim
Vrijwilligers
Inzet vredesmissies
Diversiteitsbeleid
Interview geweld tegen politieambtenaren

50

2 Landelijke prioriteiten

De buurt veilig, voor bewoner en ondernemer

Aanpak criminelle jeugdgroepen
High impact crime
Veiligheid op straat
Interview high impact crime
Aanpak dieren mishandeling

50

2

Aanvalsprogramma informatievoorziening Politie

Realisatie 2013
Transitieakkoord meldkamer

70
72

5

Veiligheid, integriteit en klachten

Veiligheid, integriteit en klachten
Klachten van burgers
Interne onderzoeken
Interview aantekendracht
Versterking integrale aanpak cybercrime
Versterking aanpak kinderporno
Intensievere oproeping en harder aanpak van criminale samenwerkingsverbanden
Interview aanpak kinderporno
Slagkracht voor onze professionals
Verbetering intake en afhandeling aangifte in kwantitatieve en kwalitatieve zin
Administratieve lastenverlichting (ALV)
Verbeteren heterdaadkracht

78

6

Aanpak (faciliteerders) illegaaliteit en criminale vreemdelingen

Criminale (illegale) vreemdelingen

44

Bijlage 1

Operatiele en niet-operationele sterkte
Aantal aspiranten
Ziekteverzuim
Leeftijdsopbouw

86
86
87
87

Voorwoord

mr. G.L. Bouman
korpschef

Dit is een bijzonder document. Het doet verslag van een historisch jaar. De eerste twaalf maanden waarin de Nederlandse politie als één korps opereerde en naar buiten trad. Een jaar waarin de papieren werkelijkheid van de voorafgaande plannen gestaag plaatsmaakte voor concrete invordering en uitvoering van onze ambities. In 2013 begon de eerder ontwikkelde visie op nationale politie daadwerkelijk en zichtbaar vorm te krijgen. Ons korps verzetted onnoemelijk veel werk. Het waren 365 turbulente en veleisende dagen voor alle politiefunctarissen in de operatie en de bedrijfsvoering. Zij zagen heel wat op zich afkomen. Een scala aan veranderingen in combinatie met de permanente en onverminderde uitdagingen van onze reguliere taken. Alles bijeen een ongekende opgave.

Bij de politie startte de omvangrijke reorganisatie die de Nederlandse overheid ooit meemaakte. Zon traject kent weinig zekerheden en maakt mens en organisatie kwetsbaar. Ik beschouw het als een grote verdienste dat wij 'heel' zijn gebleven. Een groot compliment verdienen mijn collega's voor het feit dat wij onze operationele prestaties over de volle breedte verbeterden. Vooral bij de bestrijding van high impact crime. Teruglopende prestaties door alle organisatieveranderingen zijn immers een belangrijke risicofactor. Dat kan onze legitimiteit aantasten. Het tegendeel gebeurde.

Het waren 365 turbulente en veleisende dagen

In 2013 toonde de politie de meerwaarde van één korps onweerlegbaar aan. Op tal van terreinen in de operatie en de bedrijfsvoering boekten wij in één jaar resultaten die de afgelopen decennia vorig wensen bleven. Resultaten waar mee wij de burger beter van dienst kunnen zijn. Zoals één website en één politie-app met olop voor burgers relevantie gegevens en mogelijkheden. Zoals betere digitale en persoonlijke dienstverlening bij aangiften en stiptere informatie aan slachtoffers van woninginbraak. En dat is nog maar het begin.

Want de bouw van nationale politie dient tegelijkertijd vanzelfsprekend het lokale belang. Van de burger en van het gezag. Daar levert het korps, samen met anderen, voor een substantieel deel zijn bijdrage aan veiligheid. Door 'kennen en gekend worden' investeren wij daar in relaties ons dagelijks werk en voor wanneer het erom spant. Als politie – ook als nationale politie – kunnen wij het immers niet alleen.

De effectiviteit van één organisatie bleek eens te meer tijdens de eerste grote jaarmoepsproef voor ons nieuwe korps; de troonswisseling. Doeltreffender dan ooit troeven wisten wij mensen, middelen, kennis en kunde op de juiste plaats te bundelen. Daardoor zette de politie een statement neer. Wij lieten zien dat Nederland kan vertrouwen op zijn politie en dat wij merkbaar bijdragen aan een veiligere samenleving. Ook onder

operatie en bedrijfsvoering. Ook in turbulente tijden waarin de organisatie verandert, blijven zij vanuit hun professionele en maatschappelijke betrokkenheid onverminderd bijdragen aan veiligheid voor burger en samenleving.

Ik vertrouw erop dat de politie in 2014 – in evenwichtige samenhang met al haar partners – de positieve lijn doontrek die zij in 2013 voortvarend wist in te zetten.

Nederlandse Politie – een onmisbare schakel in de personele reorganisatie – niet volgens schema. Het aantal functieomschrijvingen binnen de politie drastisch terugbrengen, had al voor de start van ons korps voltooid moeten zijn. Deze ambitie bleek echter veelomvattender en tijdroverender dan verwacht. Mede daardoor was herijking van het overeengestoken reorganisatieproces noodzakelijk.

Na zes maanden intensief overleg bereikten de politiekombonden, de Centrale Ondernemingsraad, het Ministerie van Veiligheid en Justitie en het korps op 12 december een vierpartijenkkoord. Het kostte alle betrokkenen tijd en inspanning om elkaar te vinden. Dat had te maken met de complexiteit van de materie, maar ook met het opbouwen van vertrouwen over en weer en de verschillende verantwoordelijkheden aan de onderhandelingspartijen.

Uiteindelijk gaf de prijzenwaardige bereidheid om gezamenlijk te zoeken naar de best mogelijke oplossing de doorslag. Deze constructieve betrokkenheid en de bereikte overeenkomst betekenden voor mij een toepasselijke afsluiting van dit eerste jaar nationale politie.

Het door de minister vastgestelde jaarverslag 2013 geeft inzicht in behaalde successen en bereikte mijlpalen. Resultaten die wij danken aan de medewerkers. Daarom wil ik nadrukkelijk waardering uitspreken voor al mijn collega's in de hét Landelijke Functiegebouw

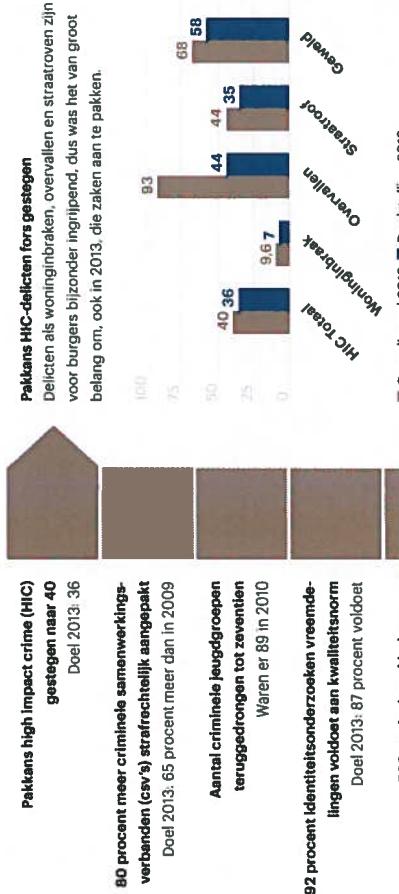
2013 in cijfers

Personnel

Met de Tweede Kamer is een minimale operationele sterkte afgesproken van 49.500 fte. Die is ruimschoots gehaald.

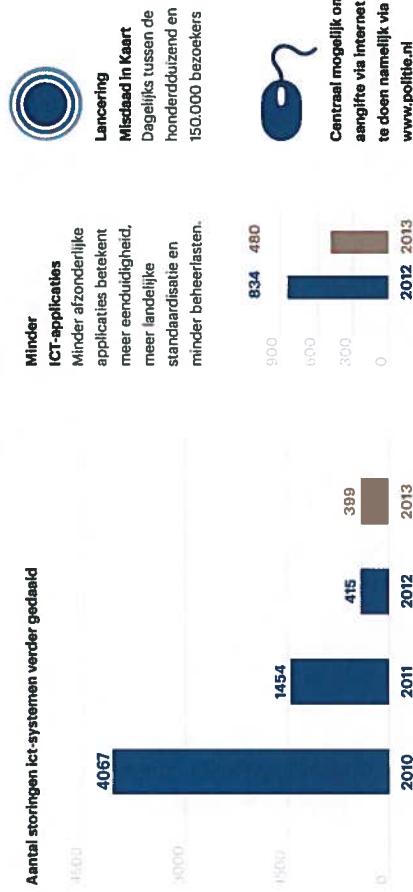
Resultaten landelijke prioriteiten

De landelijke prioriteiten sluiten aan op de problemen die op lokaal niveau met voorrang om een oplossing vragen: een veilige buurt voor bewoners en ondernemer, een offensief tegen ondermijnende en georganiseerde criminaliteit; een groter slagkracht voor de professional en de aanknopingspunten van (faciliteerders van) illegaaliteit en criminelle vreemdelingen.

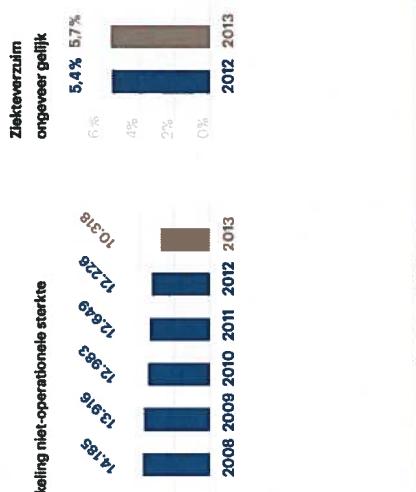
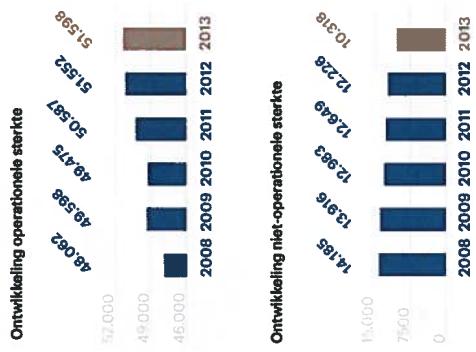
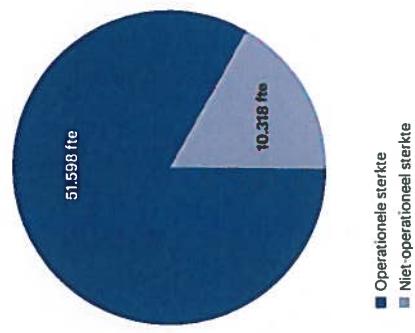

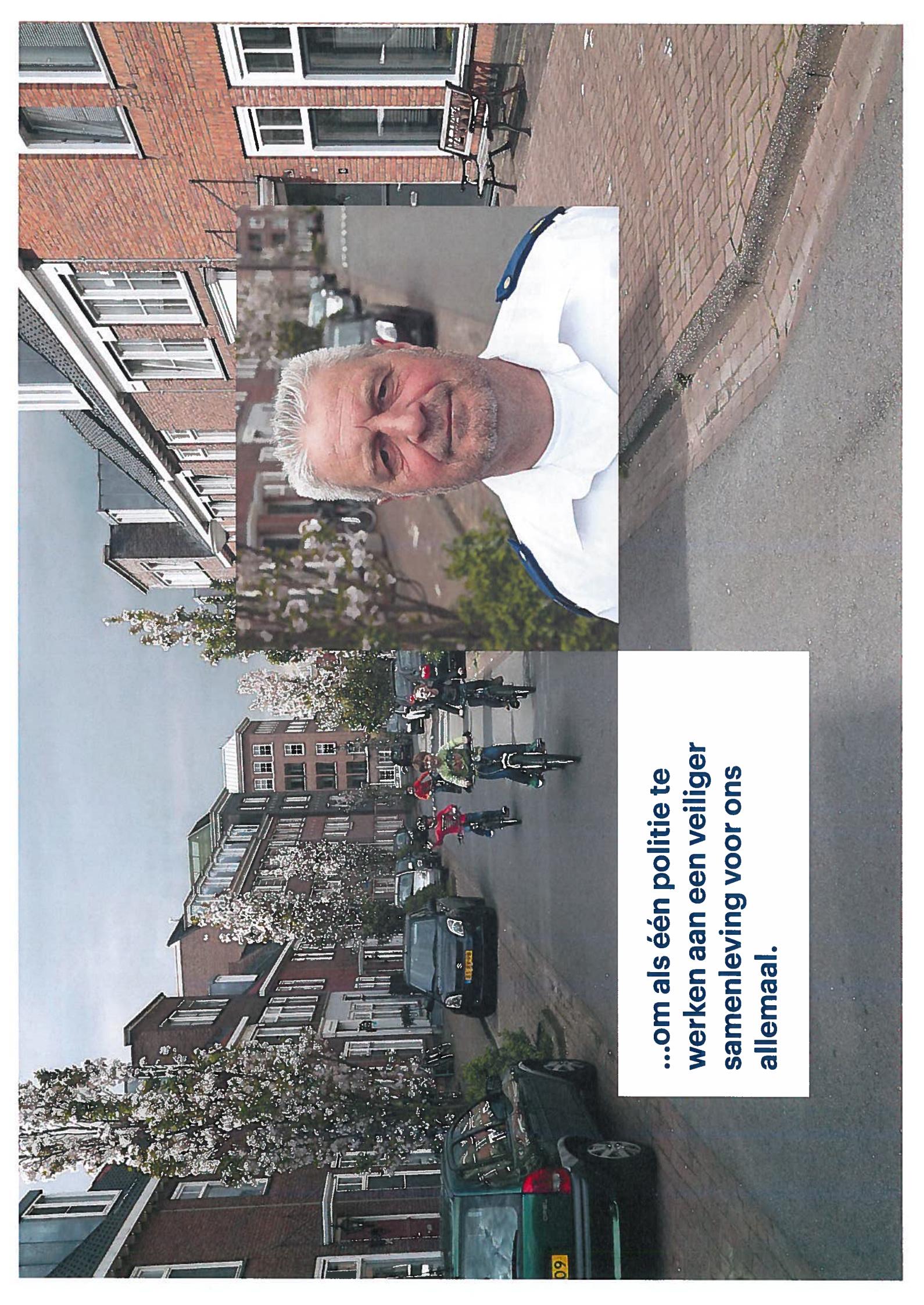
ICT: goede vooruitgang

De ICT van de politie was zo complex geworden dat het onwerkbaar en onbeheerbaar was. Politiedeewerkers waren ontreden en vernieuwing was moeilijk vanwege de grote hoeveelheid losse systemen. Verbetering was daarom noodzakelijk.

Starktekijfers nationale politie: 61.916 fte

**...om als één politie te
werken aan een veiliger
samenvoeging voor ons
allemaal.**

Door onze krachten te bundelen ben ik effectiever en heb ik goede resultaten bereikt. Zo heb ik door doeltreffend optreden het aantal overvallen met achttien procent en het aantal straatrovers twaalf procent verlaagd.

Realisatie nationale politie

Realisatie nationale politie

Vanaf het moment dat de Politiewet 2012 op 1 januari 2013 in werking trad, vallen alle medewerkers bij de politie onder één organisatie. Het jaar 2013 kenmerkte zich door het starten met de implementatie van de nationale politie en het gelijktijdig verder concretiseren en detailleren van de in 2012 opgestelde plannen. Het Realisatieplan Nationale Politie beschrijft via welke veranderstrategie, planning en mijlpalen de nationale politie wordt gerealiseerd. De minister van Veiligheid en Justitie stelde in december 2012 dit realisatieplan vast. Het bestaat uit twee plateaus; plateau 1 duurt van 1 januari 2013 tot 1 januari 2015 en is vooral gericht op het realiseren van de inrichting. Plateau 1 bestaat uit vijf inspanningengroepen (zie Tabel 1).

Resultaten 2013

In 2013 is een groot deel van de mijlpalen uit het realisatieplan conform planning gerealiseerd. De ontwikkelingen en resultaten op de operationele doelen high impact crime, ondermijning, vermindering administratieve lastendruk, weerbaarheid en dienstverlening worden elders in het jaarverslag beschreven. Onderstaand een aantal voorbeelden van bereikte mijlpalen op de andere gebieden binnen de veranderagenda.

De eenheden werken met gebieds-scans¹ en er zijn 24/7 werkende Realtime Intelligence Centers². Operationeel. De korpsleiding verzorgt sinds januari 2013 een maandelijkse operationele briefing en in de eenheden verzorgen leiding-gedwingen de briefing. Binnen de eenheden vinden verschillende initiatieven plaats op het gebied van samenwerking met partners, zoals het programma Alliances en

een politie-app ontwikkeld met functionariteiten als Amber Alert, Meld Misdaad Anoniem en Politie.nl. In de eerste week na de release stond de app in de top 10 van meest gedownload apps. In 2013 hebben 85.000 mensen de app gedownload. De app heeft circa tienduizend gebruikers per dag.

Onderzoeken Inspectie Veiligheid en Justitie
De Tweede Kamer kreeg eind oktober 2013 het rapport 'Nationale Politie op koers?' van de Inspectie Veiligheid en Justitie aangeboden. De algemene conclusie van dit eerst onderzoek was dat 'de resultaten voor de acht operationele delen in het eerste halfjaar grotendeels zijn gehaald'. De werking en kwaliteit zijn echter zeer verschillend en daarmee nog niet op het niveau zoals bedoeld. Ook adviseerde de inspectie om de ambities te heroverwegen en de complexiteit te reduceren. De verbeterpunten zijn opgepakt en worden onder andere verwerkt in de actualisatie van het Realisatieplan Nationale Politie.

Focus

In de loop van 2013 is focus aangebracht in de planning en mijlpalen waaraan de vorming van de nationale politie wordt gerealiseerd, de zogenaamde veranderagenda, omdat de hoge veranderambities consequenties zouden hebben voor de politie-prestaties en het presterend vermogen van de bedrijfsvoering. De prioriteit ligt op de realisatie van

In 2013 zijn veel mijlpalen gerealiseerd

een politie-app ontwikkeld met functionariteiten als Amber Alert, Meld Misdaad Anoniem en Politie.nl. In de eerste week na de release stond de app in de top 10 van meest gedownload apps. In 2013 hebben 85.000 mensen de app gedownload. De app heeft circa tienduizend gebruikers per dag.

Onderzoeken Inspectie Veiligheid en Justitie
De Tweede Kamer kreeg eind oktober 2013 het rapport 'Nationale Politie op koers?' van de Inspectie Veiligheid en Justitie aangeboden. De algemene conclusie van dit eerst onderzoek was dat 'de resultaten voor de acht operationele delen in het eerste halfjaar grotendeels zijn gehaald'. De werking en kwaliteit zijn echter zeer verschillend en daarmee nog niet op het niveau zoals bedoeld. Ook adviseerde de inspectie om de ambities te heroverwegen en de complexiteit te reduceren. De verbeterpunten zijn opgepakt en worden onder andere verwerkt in de actualisatie van het Realisatieplan Nationale Politie.

de mijlpalen die direct bijdragen aan het bij het op peil houden en zelf verbeteren van de operationele resultaten, aangezien deze direct van invloed zijn op de veiligheid.

Personele reorganisatie
De personele reorganisatie is één van de belangrijkste voorwaarden om de nieuwe politieorganisatie in werking te stellen. De oorspronkelijke planning hiervan was gebaseerd op de veronderstelling dat de invulling van het Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie (LFNP) zou zijn afgerond voor de start van de nationale politie. Met het LFNP werden de duizenden

Plateau 1 - Inspanningengroepclusters

1. Personele reorganisatie
2. Vorming van het Politiedienstencentrum
3. Beter informatievoorziening en ICT
4. Het inrichten en in werking brengen van de nationale politie
5. Operationele Doelen:

1. Robuuste en multidisciplinaire basisteams
2. Meer operationeel leiderschap
3. Beter informatiegestuurd werken
4. Betere aanpak high impact crime en ondermijning
5. Een betrouwbare samenwerkingspartner zijn
6. Vermindering van administratieve lastendruk
7. Meer vakmanschap en grotere weerbaarheid van de medewerkers
8. Een scherp sturingssconcept
9. Meer eenduidige dienstverlening
10. Integral mediabedrijf

1. Real Time Intelligence Centra voorzien de agenten op straat 24 uur per dag en in de week van real time informatie bij de melding waar ze op af gaan.
2. Een Real Time Intelligence Centra voorzien de agenten op straat 24 uur per dag en in de week van real time informatie bij de melding waar ze op af gaan.
3. Conferentieapplicatie wekken is een grote mate van professionele ruimte om met lokale partners te werken aan specifieke oplossingen, die passen bij de problemen die op dat moment in de situatie spelen.

1. Een Gebruikerscan Criminelliteit en Overlast waarmee politieagenten in gesprek kunnen gaan met relevante partners, op een gestandaarderde en systematische wijze de belangrijkste thema's rondom criminaliteit en overlast op wijk of buurtaangelegenheden in boord kunnen brengen.

2. Een Real Time Intelligence

Centra voorzien de

agenten op straat 24 uur

per dag en in de

week van real time

informatie bij de melding

waar ze op af gaan.

Conferentieapplicatie wekken

is een grote mate van

professionele ruimte om

met lokale partners te

werken aan specifieke

oplossingen, die passen

bij de problemen die op

dat moment in de

situatie spelen.

Structuur en indeling

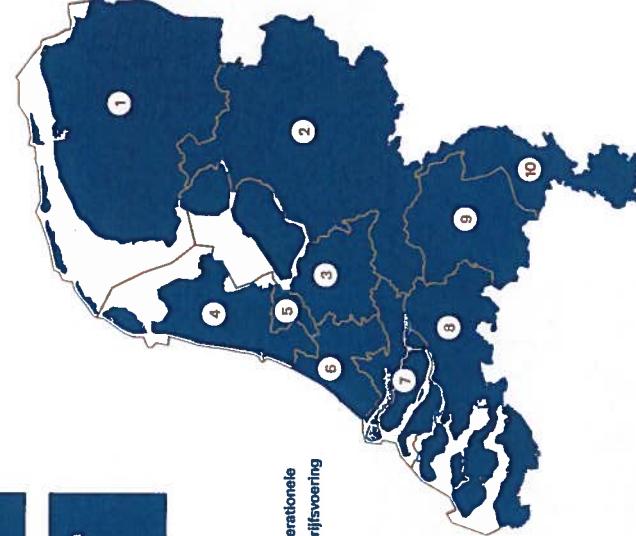
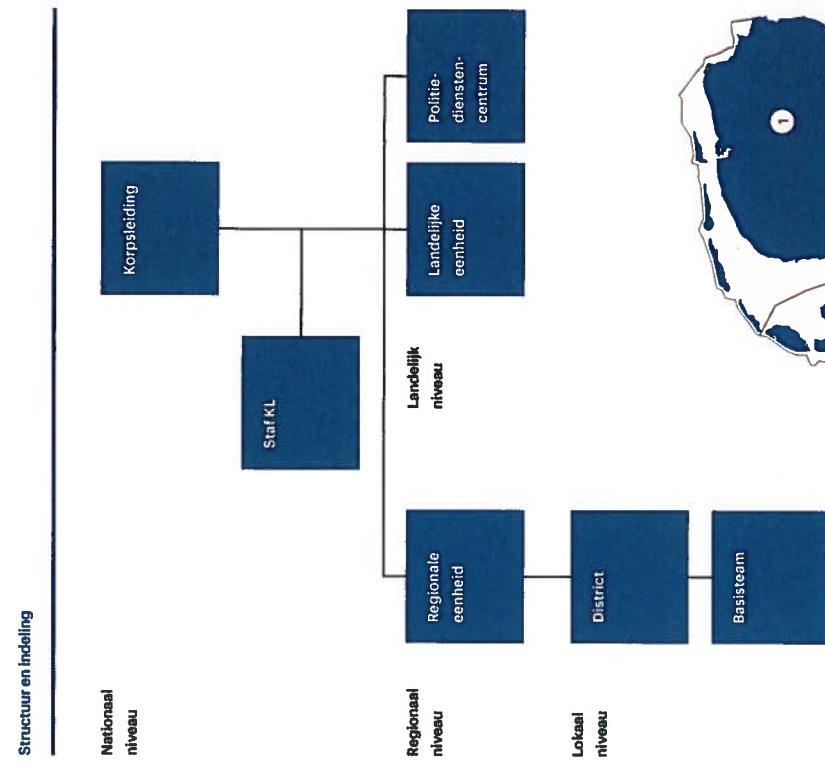
Sinds 1 januari 2013: één korps met één korpsleiding

De medezeggenschap bestaat uit de Centrale Ondernemingsraad (COR) en twaalf decentrale ondernemingsraden. Deze ondernemingsraden worden rechtstreeks gekozen door de medewerkers. De COR is samengesteld door en vanuit deze ondernemingsraden. De nieuwe COR is sinds januari 2014 actief.

In artikel 19 van de nieuwe Politiewet 2012 is vastgelegd dat de minister, in aanwezigheid van de korpschef, ten minste viermaal per jaar overleg voert met de tien regioburgemeesters (of een afvaardiging van hen) en de voorzitter van het College van procureurs-generaal over de taakuitvoering door en het beheer van de politie. De minister heeft twee burgemeesters (van gemeenten met minder dan honderdduizend inwoners) aangewezen die voor een periode van vier jaar aan het Artikel 19-overleg deelnemen. De onderwerpen op het gebied van beheer zijn onder andere de realisatie van de politie, de verdeling van de sterke, de begroting, de jaarrakingen en het jaarverslag.

Structuur en inrichting

Met de inwirkingsintreding van de Politiewet 2012 op 1 januari 2013 bestaat de politie uit één korps met één korpsleiding, een staf korpsleiding, tien geografische eenheden, een Landelijke Eenheid en het Politiedienstencentrum. De geografische eenheden bestaan veelal uit een samenvoeging van twee of meer voormalige korpsen.

Eén nationaal korps met elf operationele eenheden en één eenheid bedrijfsvoering

Tien regionale eenheden

1. Noord-Nederland
2. Oost-Nederland
3. Midden-Nederland
4. Noord-Holland
5. Amsterdam
6. Den Haag
7. Rotterdam
8. Zeeland-West-Brabant
9. Oost-Brabant
10. Limburg

11. Landelijke Eenheid
12. Politiedienstencentrum

'Een feest voor iedereen'

Interview troonswisseling

Voor veel agenten was 30 april het hoogtepunt van 2013, voor sommigen zelfs het hoogtepunt van hun werkzame leven. Twee direct betrokkenen, Hoofd Operaties Jan Pronker en Robert van Doorn (namens de Landelijke Eenheid operationeel commandant bij de Koningsvaart) kijken terug.

Na de Nuclear Security Summit is de dag alweer ontstaan als het evenement met de grootste politie-inzet ooit. Maar een bizarre gebeurtenis blijft hen, ook een jaar na dato. Een klein maar verzeegend detail zal Jan Pronker nooit vergeten: de hoogwaardigheidsbekleders die gezamenlijk in een bus naar de Nieuwe Kerk werden gebracht, waar normaal iedereen in zijn eigen voertuig en met beveiliging arriveert, stapten nu de stoeks en plinsen gewoon uit een tourbus. "Dat kan alleen in Nederland. En het geeft dan weer het die dag vooral om ging: een gezellig en open feest voor iedereen, de beveiliging moet zo min mogelijk zichtbaar zijn."

Koningsvaart

In dat ene detail zaten ook de twee grootste uitdagingen van die dag besloten: het management van de mensenmassas en het waaborgen van de veiligheid, zonder dat de stad een bastion zou worden. Voor een goede beheersing van de menaantstromen werden bijvoorbeeld tijdelijk grote noodbruggen aangelegd bij het station. En om de spreiding over de stad te bevoerdern, werden op verschillende plekken in de stad poorten met een specifieke muziekprogrammering gerealiseerd. Maar het was vooral de combinatie veiligheid/geselligheid die in het vooruitje de meeste hoofdbrekens opleverde.

Robert van Doorn: "Maar daar hebben we uiteindelijk een goede modus in gevonden. Met name door open en eerlijk met elkaar te communiceren." Jan Pronker haalt als voorbeeld de Koningsvaart aan. "Daar hebben we intensief met alle betrokken partijen over gesproken. Uiteindelijk was een vaartocht op het IJ de beste oplossing, zowel voor het publiek als vanuit het oogpunt van de veiligheid. Een vaartocht met het koningspaar over de grachten was natuurlijk prachtig geweest, maar dat was vanwege de veiligheid voor ons geen optie."

Verbroedering

Een jaar later overheerst de trots, dat ze erbij mochten zijn. Jan Pronker stond in 1980 tijdens de Koningsstoelen dicht bij het vuur, vlakbij de Dam, als commandant van de Brand- en Traangasgroep. Met Amsterdams zelfvertrouwen:

"Ik zal aan deze 30 april betere herinneringen overhouden. We hebben laten zien dat het ook anders kan." Robert van Doorn ziet zich altijd het gevoel van verbroedering blijven herinneren dat hij voer op het water. Met driehonderd man van allelei verschillende organisaties - naast de politie onder andere ook de Havendienst, Rijkswaterstaat en het gemeentelijk vervoersbedrijf - zaten ze op het water. "Natuurlijk had niet iedereen een leuke klus. Een hele dag op een ponton staan, is niet echt opwindend. Maar ik heb geen diep gehoorde, terwijl agenten toch echt wel kunnen klagen. Maar ze waren zelf enthousiast over het lunchpakket," lachend: "En ik werd als vriende, Rotterdamse eend in de bijt geaccepteerd in Amsterdam, dat zegt genoeg."

Nog een les die Jan Pronker heeft geleerd: neem voldoende tijd om alle politiemensen vooraf te instrueren. Nu was de tijd op 30 april voor de intake van dienstdoende agenten beperkt. Wat bij voorbeeld betekende dat meerderen agenten zelf de (nieuwe) portofolios moesten instellen, wat niet altijd goed ging. Jan Pronker: "Een les die we ons bij de inzet tijdens de Nuclear Security Summit ter harte hebben genomen: meer tijd inplannen voor het logistische proces direct voorafgaand aan de daadwerkelijke inzet."

Verbroedering

Een jaar later overheerst de trots, dat ze erbij mochten zijn. Jan Pronker stond in 1980 tijdens de Koningsstoelen dicht bij het vuur, vlakbij de Dam, als commandant van de Brand- en Traangasgroep. Met Amsterdams zelfvertrouwen:

'Het gevoel van verbroedering zal ik niet vergeten'

nemen. Dit stond niet in het draaiboek, maar wij hadden met ons voorsteam niet alle scenario's rekening gehouden. En dus konden we ook hierop anticiperen."

Ruimte en vertrouwen

Belangrijkste les? Robert van Doorn: "Als de voorwaarden waarbij binnen je moet functioneren duidelijk zijn, kun je mensen de ruimte geven om hun speciale sine uit te voeren. Zon houding is nog niet overal gemanaged bij de politie, maar op 30 april zag je hoe goed dat kan uitpakken. Dat vond ik heel mooi om te zien: het gevoel en vertrouwen dat we in elkaar hadden."

Nog een les die Jan Pronker heeft geleerd: neem voldoende tijd om alle politiemensen vooraf te instrueren. Nu was de tijd op 30 april voor de intake van dienstdoende agenten beperkt. Wat bij voorbeeld betekende dat meerderen agenten zelf de (nieuwe) portofolios moesten instellen, wat niet altijd goed ging. Jan Pronker: "Een les die we ons bij de inzet tijdens de Nuclear Security Summit ter harte hebben genomen: meer tijd inplannen voor het logistische proces direct voorafgaand aan de daadwerkelijke inzet."

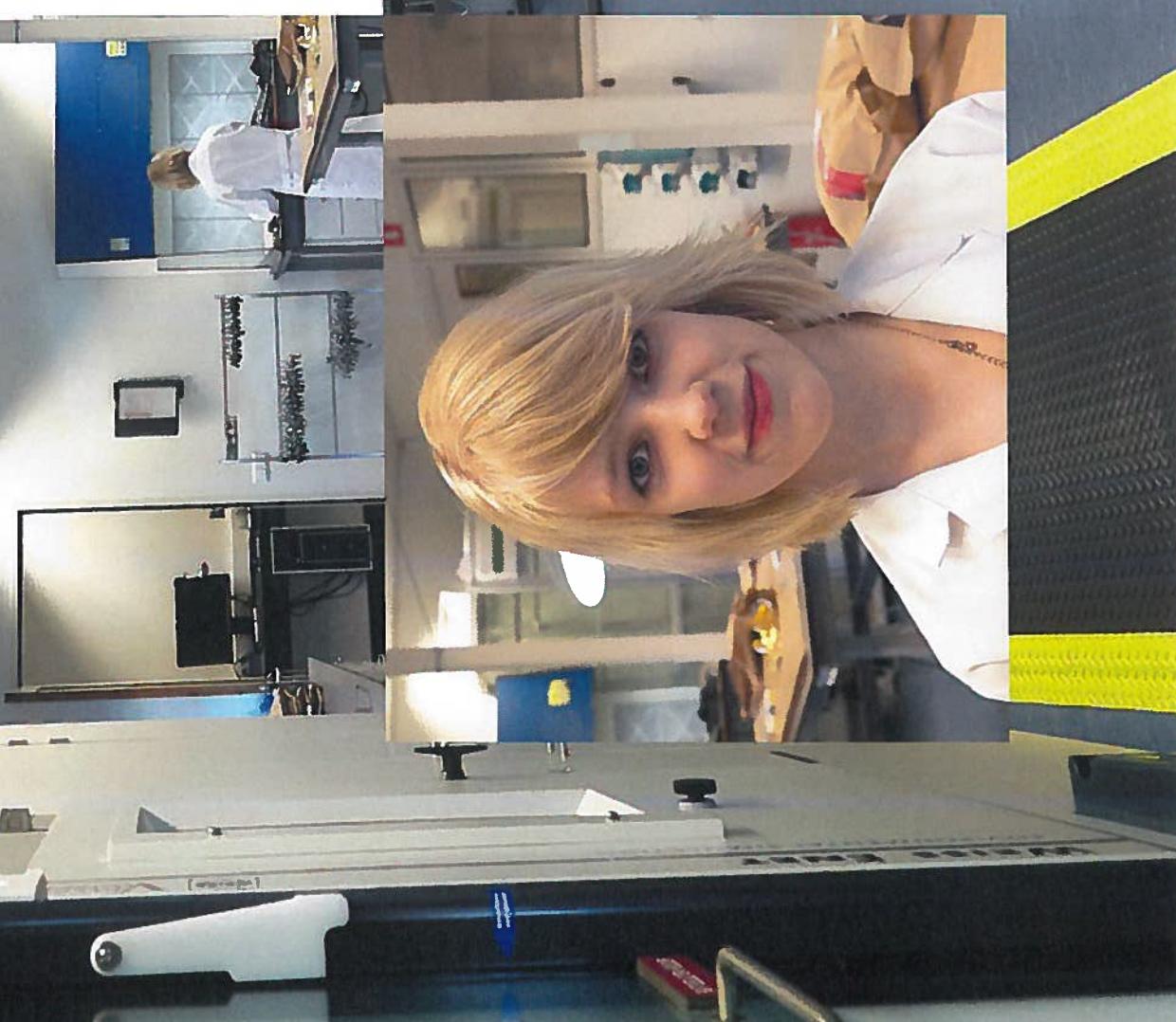
Verbroedering

Een jaar later overheerst de trots, dat ze erbij mochten zijn. Jan Pronker stond in 1980 tijdens de Koningsstoelen dicht bij het vuur, vlakbij de Dam, als commandant van de Brand- en Traangasgroep. Met Amsterdams zelfvertrouwen:

"Ik zal aan deze 30 april betere herinneringen overhouden. We hebben laten zien dat het ook anders kan." Robert van Doorn ziet zich altijd het gevoel van verbroedering blijven herinneren dat hij voer op het water. Met driehonderd man van allelei verschillende organisaties - naast de politie onder andere ook de Havendienst, Rijkswaterstaat en het gemeentelijk vervoersbedrijf - zaten ze op het water. "Natuurlijk had niet iedereen een leuke klus. Een hele dag op een ponton staan, is niet echt opwindend. Maar ik heb geen diep gehoorde, terwijl agenten toch echt wel kunnen klagen. Maar ze waren zelf enthousiast over het lunchpakket," lachend: "En ik werd als vriende, Rotterdamse eend in de bijt geaccepteerd in Amsterdam, dat zegt genoeg."

Dit deed ik door samen te werken met partijen binnen en buiten de overheid. Door mijn werk is het aantal woninginbraken gedaald met vijf procent. Belangrijke resultaten...

**...want deze delicten
zijn zeer ingrijpend
voor burgers. Ik heb me
ingezet voor een daling
van criminale en overlast-
gevende jeugdgroepen.**

Landelijke prioriteiten

2

Landelijke prioriteiten – Nederland Veiliger

Voor de periode 2011 tot en met 2014 zijn in overleg met het – toenmalige – Korpsbeheerdersraad, de Raad van Korpschefs en het College van procureurs-generaal landelijke prioriteiten voor de politie vastgesteld.⁴ Deze landelijke prioriteiten sloten mede aan op de problemen die op lokaal niveau met voorrang om een oplossing vroegen: een veilige buurt voor bewoner en ondernemer, een offensief tegen ondernemende en georganiseerde criminaliteit, een grotere slagkracht voor de professional en de aanpak van (faciliteerders van) illegaliteit en criminale vreemdelingen. In dit jaarverslag rapporteert de politie per prioriteit over de in 2013 behaalde resultaten.

De buurt veilig, voor bewoner en ondernemer

Aanpak criminale jeugdgroepen

Doel 2014

- Voor de aanpak van alle in 2010 geregistreerde criminale jeugdgroepen zal de politie een betekenisvolle interventie doen.
- Een uniforme rapportage over de aanpak van de criminale jeugdgroepen voorzien van advies voor agendering in de lokale driehoek, zodat op basis van prioritering criminale jeugdgroepen integraal en gericht aangepakt kunnen worden.

Resultaat 2013

- Over het algemeen is de politie in 2013 succesvol geweest in de aanpak van criminale, maar ook overlastgevende en hinderlijke jeugdgroepen. Naast de daling in de volle breedte worden ook nieuwe, opkomende groepen aangepakt. De interventies zijn niet alleen repressief en strafrechtelijk, maar ook bestuurlijk, probleemoplosend en preventief van aard.

In dit jaarverslag rapporteert de politie per prioriteit over de in 2013 behaalde resultaten.

Het grootste deel van de 89 groepen is niet meer crimineel of verdwennen

van de 89 groepen crimineel. Voor deze groepen loopt de aanpak door.

Dankzij de aanpak is het grootste deel van de 89 groepen niet meer crimineel of zelfs verdwenen. Hoewel de aanpak succesvol is, blijft er wat betreft criminale jeugdgroepen voortdurende aandacht van politie, gemeente en OM nodig. De samenstelling, aard en omvang van jeugdgroepen zorgen voor de harsnukkigheid van de problematiek: de groepen zijn

naar 37,5 procent in 2014. Voor 2013 moet de pakkans stijgen naar 36,0 procent.

- Het aantal overvallen moet in 2014 omlaag naar maximaal 1900, het niveau van 2006. In 2013 maximaal 2100.
- Het ophelderingsspercentage van overvallen moet in 2014 ten opzichte van 2009 stijgen naar veertig procent. In 2013 moet dit 36 procent zijn.
- Het aantal gevallen van straatroof moet in 2014 dalen tot 6557 (dit is 25 procent minder dan het niveau van het jaar 2009). In 2013 moet het aantal gevallen van straatroof uitkomen op maximaal 6995.

High impact crime

Doel 2014

- Voor 2014 zijn de volgende doelen gestormuleerd, waarbij is aangegeven welk doel voor 2013 is gesteld:
- De verdachtenratio ('pakkans') voor daders van deze delicten moet landelijk met een kwart ophoog ten opzichte van 2009.

4. Tweede Kamervergaderjaar 2010-2011, 29.628, nr. 256.
5. Onder geweld wordt in dit verband verstaan mishandeling, openlijke geweldpleging tegen personen en bedreiging.

De pakkans voor high impact crime is fors gestegen

Resultaat 2013

De politie heeft in 2013 veel aandacht besteed aan het terugdringen van delicten als woninginbraken, overvallen en straatovervallen. Deze delicten zijn voor burgers bijzonder ingrijpend, dus was het van groot belang om, ook in 2013, die zaken aan te pakken.

- De ontwikkeling van een persoonsgerechterdaderaanpak ten aanzien van (potentiële) daders van high impact crime, de zogenoemde Top X-aanpak;
- Meer gericht en afgestemd lokaal toezicht op hotspots en hottimes van woninginbraken;
- Meer inzet op meer en betere preventieve maatregelen, communicatie en campagnes samen met onder andere het bedrijfsleven en ouderenorganisaties.

2013 werden er 1633 overvallen gepleegd en 7002 straatovervallen. Het betreft een daling van achttien procent respectievelijk twaalf procent ten opzichte van 2012.

Ook het aantal woninginbraken is gedaald. In 2013 kwamen er in totaal 87.345 woninginbraken voor, dat is een daling van vijf procent ten opzichte van 2012. Het streven van de ketenpartners voor 2013: een vermindering van het aantal woninginbraken tot 87.500 is gerealiseerd. De pakkans voor al deze delicten is fors gestegen.

Voor woninginbraken is de aanpak het afgelopen jaar geïntensieverd en zijn extra maatregelen genomen om het aantal woninginbraken terug te dringen. Bij deze maatregelen is goed gekeken naar de landelijke aanpak van overvalcriminaaliteit en straatovervallen, die immiddels zijn vruchten afweert. Daarom is er geïnvesteerd in een integrale aanpak samen met het bestuur, het OM en andere partners.

Door burgers meer bij de opsporing te betrekken en meer informatie gestuurd te werken, is de pakkans vergroot. De zogenoemde hotspot-aanpak en de persoonsgerichte aanpak tegen (potentiële) plegers van woninginbraken is uitgebreid. Met de Gebiedsscan Criminaliteit en Overlast (GCO) krijgen de lokale teams beter zicht op wat er speelt in hun gebied. In de gebiedsscan worden gegevens over een aantal veiligheidsonderwerpen opgenomen en geanalyseerd. Daarbij worden systeem-informatie en straat-informatie (de kennis van wijkgenoten en anderen) aan elkaar gekoppeld. Dat biedt inzicht in problemen en trends. De uitkomsten van de gebiedsscan kunnen belangrijke input vormen voor gemeentelijke veiligheidsplannen.

In 2013 zijn afspraken gemaakt over de invoering en het gebruik van de GCO. De eenheden zijn met deze afspraken aan de slag

De politie heeft extra ingezet op:

- De ontwikkeling van een persoonsgerechterdaderaanpak ten aanzien van (potentiële) daders van high impact crime, de zogenoemde Top X-aanpak;
- Meer gericht en afgestemd lokaal toezicht op hotspots en hottimes van woninginbraken;
- Meer inzet op meer en betere preventieve maatregelen, communicatie en campagnes samen met onder andere het bedrijfsleven en ouderenorganisaties.

2013 werden er 1633 overvallen gepleegd en 7002 straatovervallen. Het betreft een daling van achttien procent respectievelijk twaalf procent ten opzichte van 2012.

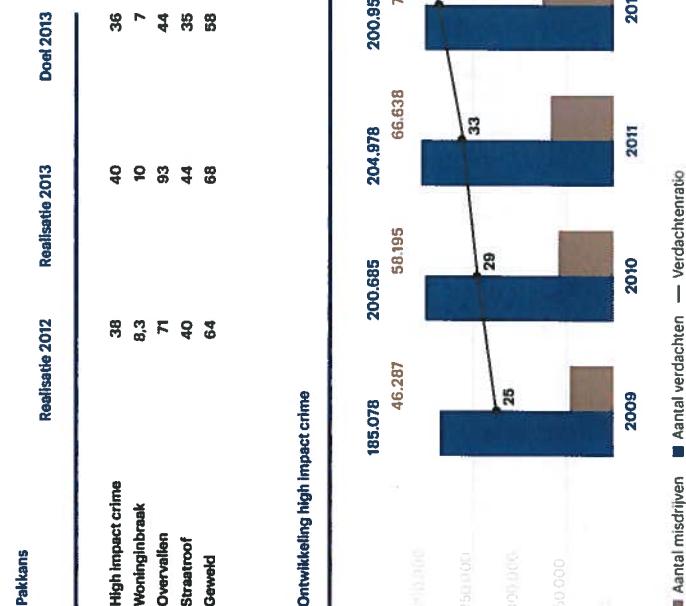
Ook het aantal woninginbraken is gedaald. In 2013 kwamen er in totaal 87.345 woninginbraken voor, dat is een daling van vijf procent ten opzichte van 2012. Het streven van de ketenpartners voor 2013: een vermindering van het aantal woninginbraken tot 87.500 is gerealiseerd. De pakkans voor al deze delicten is fors gestegen.

Voor woninginbraken is de aanpak het afgelopen jaar geïntensieverd en zijn extra maatregelen genomen om het aantal woninginbraken terug te dringen. Bij deze maatregelen is goed gekeken naar de landelijke aanpak van overvalcriminaaliteit en straatovervallen, die immiddels zijn vruchten afweert. Daarom is er geïnvesteerd in een integrale aanpak samen met het bestuur, het OM en andere partners.

Door burgers meer bij de opsporing te betrekken en meer informatie gestuurd te werken, is de pakkans vergroot. De zogenoemde hotspot-aanpak en de persoonsgerichte aanpak tegen (potentiële) plegers van woninginbraken is uitgebreid. Met de Gebiedsscan Criminaliteit en Overlast (GCO) krijgen de lokale teams beter zicht op wat er speelt in hun gebied. In de gebiedsscan worden gegevens over een aantal veiligheidsonderwerpen opgenomen en geanalyseerd. Daarbij worden systeem-informatie en straat-informatie (de kennis van wijkgenoten en anderen) aan elkaar gekoppeld. Dat biedt inzicht in problemen en trends. De uitkomsten van de gebiedsscan kunnen belangrijke input vormen voor gemeentelijke veiligheidsplannen.

In 2013 zijn afspraken gemaakt over de invoering en het gebruik van de GCO. De eenheden zijn met deze afspraken aan de slag

Ontwikkeling high impact crime

'Minder slachtoffers, daar ben ik heel blij mee'

Interview high impact crime

Voor high impact crime (HIC) was 2013 een oogstjaar. Het zijn de woorden van Frans Heeres, politiechef Oost-Brabant en portefeuillehouder HIC. Hij kan blij zijn met de cijfers, maar hij is vooral trots op de collegas die er elke dag achteraan zitten.

Nieuwe werkmethodes, gestandaardiseerde werkprocessen, maatregelen voor het bevorderen van preventie en repressie, internationale samenwerking. Dat alles en de inzet van HIC teams leidde in 2013 tot de hoogste en mooiste resultaten bij delicten met een grote impact op het slachtoffer, zoals woninginbraak, geweld, straatroof en overvallen. Het aantal overvallen moet in 2013 dalen tot 2000. Dat doel is met 1533 overvallen ruim gehaald. Frans Heeres: "Minder overvallen, minder slachtoffers. Daar ben ik uiteraard heel blij mee. Onze aanpak werkt." Onze aanpak vat Heeres samen in drie belangrijke punten: focus, vasthouderheid bij inzet van de politie en preventieve maatregelen van de partners. Vooral de samenwerking tussen politie en private sector is in 2013

sterk verbeterd, volgens Heeres. Neem het WKA, dat veel investeert in eigen veiligheid, in preventie dus. Denk aan alle aandacht voor het atroom van kassas in de detailhandel. Die maatregel tot buitenkleining heeft zeker bijgedragen aan een daling van het aantal kassaovervallen met 33 procent. Ook het convenant dat de politie sloot met de pizzakioskeiers wierp zijn vruchten af. Dat leverde jongens op die brommertjes steeds meer met een pinautomaat hun pizza's bezorgen. In feite in 2013 mede gezorgd voor een daling van achttien procent van het aantal overvallen op deze koeriers. Ook voerde de politie samen met de ondernemersorganisatie Horcea Nederland een intensieve voorlichtingscampagne. Dat leverde redenen dat het aantal overvallen op snackbars daalde met 25 procent. Daarnaast investeerden banken fors in de veiligheid: zij vervingen hun pinautomaat met honderden per maand veiliger door veiliger exemplaren die ram- en pilootkraken een stuk moeilijker maken. Al die investeringen van ondernemers, die substitueert de overheid hiervoor heeft laten bestaan: het is helemaal niet zo vanechtsprekend, vindt Heeres.

Zeker niet in tijden van economische crisis. Vlaag: "We weten niet: alles, maar doen wel onderzoek naar wat we nog niet weten." Ook het aantal straatrovers daalde niet genoeg naar Heeres zin. In 2013 zijn 7002 straatrovers gearresteerd. Dit is nogenoeg realistisch van het doel,

2013: jaar van de persoonsgerichte aanpak

echter de ambitie van 2014 is nog verdere daling van het aantal straatrovers. Van alle straatrovers bestaat veertig procent uit het stellen van mobiele telefoons en tasjes met of zonder mobiel erin. Heeres: "Om dit aantal terug te dringen, werkt het Ministerie van Veiligheid en Justitie aan een convenant met providers om de IMEI-code van gestolen mobiele telefoons te blokkeren." Hiermee verklein je de aanvalskracht van de buit. De minister werkt al aan de wetgeving voor deze maatregel. Wordt vervolgd in 2014.

Mobiele telefoons

Toch heeft Heeres nog wel zorgen. Over geveelddadige woningroven, overvalen waar veelal ouderen de drie van zijn blijvoortbeeld. In totaal werden in 2013 538 overvalen, daarbij waren in 176 gevallen ouderen het slachtoffer. De percentages stellen niet teken: het aantal ouderen dat in hun woning is overvalen daalde in 2013 met twaalf procent. En het totaal aantal woninginbraken daalde ook, met vijf procent. Toch is het – zeker voor de kwetsbare groep ouderen – nog te weinig, volgens Heeres. "We weten niet:

naar wat we nog niet weten." Ook het aantal straatrovers daalde niet genoeg naar Heeres zin. In 2013 zijn 7002 straatrovers gearresteerd. Dit is nogenoeg realistisch van het doel,

Over de pakkans van daders of het opheffingspercentage van overvallen in 2013 is de portefeuillehouder HIC zeker te spreken. Het percentage moet omhoog gaan

36 procent. Van alle overvallen (het waren er 1533) was 34 procent aan het eind van het kalenderjaar opgelost. Ook in 2014 wordt verder aan de niet opgeloste overvallen gewerkt. Naar verwachting loopt het oplossingspercentage verder op naar veertig procent. "De vlag mag best uit," vindt Heeres. "Afgelopen weekend pakten we weer een dader en verdwenen in één keer zes zakken op de lijst." 2013 was ook het jaar van persoonsgerichte aanpak van daders, een nieuwe aanpak om recidive te voorkomen. De Taskforce Overvallen richtte zich niet alleen op de daders zelf, maar ook op hun broertjes en zusjes. Zij kregen gratis lessen op sportverenigingen aangeboden om te voorkomen dat zij dezelfde kant opgaan.

Mobile telefoons

Toch heeft Heeres nog wel zorgen. Over geveelddadige woningroven, overvalen waar veelal ouderen de drie van zijn blijvoortbeeld. In totaal werden in 2013 538 overvalen, daarbij waren in 176 gevallen ouderen het slachtoffer. De percentages stellen niet teken: het aantal ouderen dat in hun woning is overvalen daalde in 2013 met twaalf procent. En het totaal aantal woninginbraken daalde ook, met vijf procent. Toch is het – zeker voor de kwetsbare groep ouderen – nog te weinig, volgens Heeres. "We weten niet: alles, maar doen wel onderzoek

naar wat we nog niet weten."

Ook het aantal straatrovers daalde niet genoeg naar Heeres zin. In 2013 zijn 7002 straatrovers gearresteerd. Dit is nogenoeg realistisch van het doel,

Aanpak dierenmishandeling	<p>dient Dierenbescherming. Dit gebeurt ook als bestuursrechtelijk optreden aan de orde is. De invulling van deze afspraken is vastgelegd in het convenant Samenwerkings Dierenhandhaving.</p> <p>Het landelijk Expertisecentrum Dierenwelzijn bundelt kennis over de handhaving van dierenwelzijn en ondersteunt daarmee de taakcentrauthouders in de eenheden. Deze aanpak heeft vanaf de invoering van de dierenpolitie in 2013 geleid tot zestig procent meer zaken die bij het OM zijn aangeleverd.</p>	<p>ving binnen de bestaande capaciteit naar meer digitale experts. Naast een investering in professionalisering zijn er concrete afspraken gemaakt over opsporingsonderzoeken op het gebied van high tech crime. In de Nationale Cyber Security Strategie en de Landelijke Prioriteiten is aangesproken dat het aantal onderzoeken naar high tech crime moet stijgen van vier in 2010 naar twintig in 2014.</p>
Resultaat 2013	<p>Het Team High Tech Crime heeft in 2013 negen volwaardige HTC-onderzoeken afgerond. Daarnaast heeft het team zes rechthuishulverzoeken van grote capacitaire omvang afgehandeld. Daarmee is de doelstelling van vijftien onderzoeken in 2013 gehaald. De geplande capaciteitsuitbreidingen van het team zijn gerealiseerd.</p>	<p>In het najaar is door de minister van Veiligheid en Justitie de zogenoende Hulpknop gelanceerd. Een gezamenlijk initiatief van MKB Nederland, de MKB Servicedesk, het platform voor de informatie samenleving ECP en de ministeries van Economische Zaken en Veiligheid en Justitie, waarvan de politie actief heeft bijgedragen. Dit initiatief biedt ondernemers de mogelijkheid om snel informatie te vinden bij problemen door cyberdelicten.</p>

Aanpak dierenmishandeling	<p>De aanpak van verwaarlozing en mishandeling van dieren is structureel opgenomen in het reguliere werkproces van de politie. Binnen de gebiedsgesloten basisteams zijn taakcentrauthouders aangewezen voor de aanpak van dierenmishandeling. Zij krijgen ruimte voor regionaal maatwerk in stedelijke en landelijke gebieden. De politie behoert in samenspraak met keerpunten het meldnummer 144. Meldingen op dit nummer worden door gezet naar de betrokken eenheden. Zaken betreffende het bedrijfsmaatig houden van dieren gaan naar de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Zaken die te maken hebben met niet-roodhulp aan gezelschapsdieren worden voorgelegd aan de Landelijke Inspectie</p>	<p>met financiële middelen ondersteund. Bovendien werkte de politie aan oplossingen voor de verdere borging van deze functionaliteiten in de organisatie.</p>
Resultaat 2013	<p>De aanpak van verwaarlozing en mishandeling van dieren is structureel opgenomen in het reguliere werkproces van de politie. Binnen de gebiedsgesloten basisteams zijn taakcentrauthouders aangewezen voor de aanpak van dierenmishandeling. Zij krijgen ruimte voor regionaal maatwerk in stedelijke en landelijke gebieden. De politie behoert in samenspraak met keerpunten het meldnummer 144. Meldingen op dit nummer worden door gezet naar de betrokken eenheden. Zaken betreffende het bedrijfsmaatig houden van dieren gaan naar de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Zaken die te maken hebben met niet-roodhulp aan gezelschapsdieren worden voorgelegd aan de Landelijke Inspectie</p>	<p>met financiële middelen ondersteund. Bovendien werkte de politie aan oplossingen voor de verdere borging van deze functionaliteiten in de organisatie.</p>

Bewustwording cybercrime is vergroot	<p>uitvoeren van cybercrime-onderzoeken. De Nationale Briefing, een maandelijks sturingsoverleg voor alle politiechefs, ging mede over cybercrime en ook hebben alle politie-eenheden op het niveau van de eenheidsleiding een briefing over cybercrime georganiseerd.</p>	<p>Ook is de werkwijze van de digitale expertise en opsporing van cybercrime binnens de nieuwe organisatie verder uitgewerkt en beschreven. Dit vormt de basis voor de standarisatie van de noodzakelijke technische voorzieningen van de teams Digitale Opsporing die binnen de politie zijn ingericht.</p>	<p>Ten tweede dient een stijging van het aantal aangeleverde verdachten bij het Openbaar Ministerie met 25 procent ten opzichte van 2010 plaats te vinden. Voor 2013 komt dit neer op een stijging van vijftien procent ten opzichte van 2010 (546 verdachten), voor 2014 betekent dit dat een stijging van 25 procent ten opzichte van 2010 gerealiseerd moet worden (594 verdachten). Deze stijging moet echter wel passen in de afgesproken focusverschuiving. Dit betekent dat de opsporing niet alleen hoeveelheid downloaders van kinderporno, maar zich daarnaast steeds meer richt op verdachten van seksueel misbruik bij kinderen, en personen die zich bezighouden met vervuldiging en verspreiding van kinderpornografisch materiaal en de slachtoffers daarvan.</p>
Versterking integralaanpak cybercrime	<p>De politie heeft zich ingespannen voor de versterking van de weerbaarheid van de Nederlandse samenleving op het gebied van de digitale veiligheid. De Korsleiding maakt bijvoorbeeld deel uit van de Cyber Security Raad. Daarnaast draagt de politie bij aan de activiteiten van het National Cyber Security Centrum, onderdeel van</p>	<p>De doelstelling voor 2014 is het verder versterken van de professionaliteit van de politie. Dat gebeurt bijvoorbeeld door de intake en registratie van cybercrime te verbeteren. Daarnaast moet de digitale expertise en opsporing van cybercrime de eerder ontwikkelde manier van werken binnen de nieuwe organisatie implementeren. Verder is er aandacht voor extra opleiding, zji-instroom en verschu-</p>	<p>De doelstelling voor 2014 is het verder versterken van de professionaliteit van de politie. Dat gebeurt bijvoorbeeld door de intake en registratie van cybercrime te verbeteren. Daarnaast moet de digitale expertise en opsporing van cybercrime de eerder ontwikkelde manier van werken binnen de nieuwe organisatie implementeren. Verder is er aandacht voor extra opleiding, zji-instroom en verschu-</p>

Versterking aanpak kinderporno	<p>met financiële middelen ondersteund. Bovendien werkte de politie aan oplossingen voor de verdere borging van deze functionaliteiten in de organisatie.</p>	<p>Doel 2014</p>	<p>De doelstellingen voor de aanpak van kinderporno zijn tweeledig. Ten eerste moeten alle activiteiten uit het programmaplan Versterking aanpak kinderporno, inclusief de realisatie van het voorstel herziening (in)richting aanpak kinderporno, geïmplementeerd zijn in 2014.</p>
Resultaat 2013	<p>Het Ministerie van Veiligheid en Justitie, en aan Alert Online. Met deze overheidscampagne wordt een sterke impuls gegeven aan de bewustwording van digitale veiligheid. Daarnaast zijn er masterclasses geweest die het onderwerp in de politiemedia onder de aandacht hebben gebracht.</p>	<p>Voor de verdere professionalisering van politieprocessen op en door internet zijn diverse initiatieven afgerond. Voorbeelden zijn het project Kaliber, met als hoofddoel het tegengaan van illegale handel in vuurwapens op internet, het project Virtuele Flexibele Netwerk Teams, waarin een nieuwe werkwijze ontwikkeld werd die gericht is op integraal, netwerkgericht opsporen, en het project Toscane, voor het terugdringen van het aantal overvalen door jeugdig en jongvolwassenen, onder andere door de inzet van sociale media.</p>	<p>Ten tweede dient een stijging van het aantal aangeleverde verdachten bij het Openbaar Ministerie met 25 procent ten opzichte van 2010 plaats te vinden. Voor 2013 komt dit neer op een stijging van vijftien procent ten opzichte van 2010 (546 verdachten), voor 2014 betekent dit dat een stijging van 25 procent ten opzichte van 2010 gerealiseerd moet worden (594 verdachten). Deze stijging moet echter wel passen in de afgesproken focusverschuiving. Dit betekent dat de opsporing niet alleen hoeveelheid downloaders van kinderporno, maar zich daarnaast steeds meer richt op verdachten van seksueel misbruik bij kinderen, en personen die zich bezighouden met vervuldiging en verspreiding van kinderpornografisch materiaal en de slachtoffers daarvan.</p>

Resultaat 2013	<p>In het najaar is door de minister van Veiligheid en Justitie de zogenoende Hulpknop gelanceerd. Een gezamenlijk initiatief van MKB Nederland, de MKB Servicedesk, het platform voor de informatie samenleving ECP en de ministeries van Economische Zaken en Veiligheid en Justitie, waarvan de politie actief heeft bijgedragen. Dit initiatief biedt ondernemers de mogelijkheid om snel informatie te vinden bij problemen door cyberdelicten.</p>	<p>De politie heeft zich inhoudelijke expertise geleverd voor de totstandkoming van het concept Wet computercriminaliteit III. Dit wetsvoorstel bevat een aantal nieuwe bevoegdheden ten behoeve van de opsporing in het cyberdomain.</p>	<p>De politie heeft zich ingespannen voor de versterking van de weerbaarheid van de Nederlandse samenleving op het gebied van de digitale veiligheid. De Korsleiding maakt bijvoorbeeld deel uit van de Cyber Security Raad. Daarnaast draagt de politie bij aan de activiteiten van het National Cyber Security Centrum, onderdeel van</p>
Resultaat 2013	<p>In het najaar is door de minister van Veiligheid en Justitie de zogenoende Hulpknop gelanceerd. Een gezamenlijk initiatief van MKB Nederland, de MKB Servicedesk, het platform voor de informatie samenleving ECP en de ministeries van Economische Zaken en Veiligheid en Justitie, waarvan de politie actief heeft bijgedragen. Dit initiatief biedt ondernemers de mogelijkheid om snel informatie te vinden bij problemen door cyberdelicten.</p>	<p>De politie heeft zich inhoudelijke expertise geleverd voor de totstandkoming van het concept Wet computercriminaliteit III. Dit wetsvoorstel bevat een aantal nieuwe bevoegdheden ten behoeve van de opsporing in het cyberdomain.</p>	<p>De politie heeft zich ingespannen voor de versterking van de weerbaarheid van de Nederlandse samenleving op het gebied van de digitale veiligheid. De Korsleiding maakt bijvoorbeeld deel uit van de Cyber Security Raad. Daarnaast draagt de politie bij aan de activiteiten van het National Cyber Security Centrum, onderdeel van</p>

Resultaat 2013 in 2013 is de realisatie, borging en monitoring van de herziening (in) richting aanpak kinderporno en kindersekstoerisme (kp/kst) gecontroleerd. De Raads Bestrijding Kinderporno en Kindersekstoerisme (TBKK) hebben dit uitgevoerd met aandacht voor de toepassing van uniforme werkprocessen en tools. Hier toe is onder andere een opleiding kp/kst ontwikkeld en uitgevoerd. Er vinden teamleidersoverleggen en werkbezoeken plaats om binding, zicht en mogelijkheden tot bijsturing te behouden met betrekking tot de operationele aanpak. De

aangeleverde verdachten gerealiseerd. Door de landelijke aanpak van zaken, het voorzettenden verbeteren van het gezamenlijk expertisecentrum en verbetering van de informatiepositie, is de politie internationaal een van de voorlopers in aanpak en organisatie.

De focus van deze prioriteit is verder verschoven naar verspreiders, producenten en slachtoffers; het relatieve aandeel verspreiding en productie binnen de zaken die dit jaar aan het OM zijn aangeleverd, is groter dan in 2012. Het aandeel misbruikzaken ligt echter

Door deze scherpe sturing en door uniforme, met effectieve tools gefaciliteerde inzet van de TBKK's is de kwantitatieve doelstelling met daarin de beoogde focusverschuiving behaald.

De doelstelling voor 2013 (546 verdachten) is met 563 aan het OM

uitgevoerd bij verdachten van het bezitten of downloaden van kinderporno. Dit onder het motto 'handen af van kinderporno, ogen af van kinderporno'. Daarnaast is samenwerking gezocht met de Reclassering in het kader van het hulpverleningstraject. Het doel van deze week was het genereren van meer bekendheid over de TBKK's en het uitdragen van de bodschap dat de politie ook de download-aanpak. Naast interne naamsbekendheid heeft de actieweek tevens bijgedragen aan het behalen van de doelstelling en zijn er diverse aanhoudingen verricht.

Aanpak Zware criminaliteit door Samen-Werking

Intensiever opsporing en hardere aanpak van criminale samenwerkingsverbanden

Doele 2014

Voor 2014 is het doel een verdubbeling van het aantal aangepakte csv's op het gebied van mensenhandel, productie en -uitvoer van drugs, witwassen en zware milieurriminaliteit, ten opzichte van de periode 2009 te realiseren. In 2013 moest een stijging van 65 procent van het aantal aangepakte csv's gerealiseerd zijn.

Resultaat 2013

De aanpak van deze zware criminelen is niet alleen een kwestie van 'boeven vangen', maar van gerichte samenwerking met allelei instanties, binnen en buiten de overheid. Bij de bestrijding van boven genoemde vormen van criminaliteit heeft de politie in 2013 gewerkt aan de aanpak van

iets lager. In tabel op de pagina hiernaast is het aandeel per soort zaak weergegeven.

Daarnaast zijn er drie zaken van kindersekstoerisme aan het OM aangeleverd, en zijn er momenteel nog vijf zaken in behandeling, in totaal zijn door een gecombineerde inzet van de teams Zeden en Kinderporno 23 slachtoffers van kinderporno geïdentificeerd.

In 2013 is een landelijke actieweek georganiseerd met het Openbaar Ministerie, waarbij door alle TBKK's, met ondersteuning van collega's van zeden, de digitale recherche en de Koninklijke Marechaussee, een groot aantal huisbezoeken is uitgevoerd bij verdachten van het bezitten of downloaden van kinderporno. Dit onder het motto 'handen af van kinderporno, ogen af van kinderporno'. Daarnaast is samenwerking gezocht met de Reclassering in het kader van het hulpverleningstraject. Het doel van deze week was het genereren van meer bekendheid over de TBKK's en het uitdragen van de bodschap dat de politie ook de download-aanpak. Naast interne

naamsbekendheid heeft de actieweek tevens bijgedragen aan het behalen van de doelstelling en zijn er diverse aanhoudingen verricht. De aanpak van deze zware criminelen is niet alleen een kwestie van 'boeven vangen', maar van gerichte samenwerking met allelei instanties, binnen en buiten de overheid. Bij de bestrijding van boven genoemde vormen van criminaliteit heeft de politie in 2013 gewerkt aan de aanpak van

misbruikzaken. De politie heeft in 2013 wederom meer criminelle samenwerkingsverbanden (csv's) aangepakt die zich bezighouden met ernstige delicten, zoals productie en handel van synthetische drugs, mensenhandel en mensensmokkel, witwassen en terrorisme. Met een stijging van tachtig procent ten opzichte van het aantal in 2009 strafrechtelijk aangepakte csv's, is door politie en OM de doelstelling voor 2013 (een stijging van 65 procent ten opzichte van 2009) ruim gehaald.

Soort kinderpornozaken naar Openbaar Ministerie 2013*	Bazit	Verspreiding	Productie	Misbruik
Percentage 2013	80,7%	20,7%	12,9%	12,4%
Percentage 2012	91,3%	11,3%	7,9%	15,6%

* Aantallen kunnen deels overlappen, omdat in één zaak sparcels kan zijn van zowel verspreiding als productie.

Ontwikkeling aantal verdachten kinderporno

Aanpak bestrijding kinderporno en kindersekstoerisme

Interview aanpak kinderporno

De nationale politie heeft in 2013 zijn resultaten op het thema bestrijding kinderporno en kindersekstoerisme weer gehaald. Peter Reijnders, programmanager van het programma ter bestrijding van kinderpornografie en kindersekstoerisme, vertelt hierover.

Landse diensten, maar ook van niet-gouvernementele organisaties, zoals het Amerikaanse meldpunt National Center for Missing & Exploited Children. Deze gegevens worden geanalyseerd, verdeeld en verspreid over de TBKK's om verdere onderzoeken."

Expertise

Het jaar 2013 stond in het teken van de verdere professionalisering van de aanpak bestrijding kinderporno en kindersekstoerisme. Het letoe zetten de TBKK's en het Openbaar Ministerie in op diverse projecten en activiteiten. Zo werd een landelijk expertisecentrum voor kindersekstoerisme opgericht.

Daarnaast is een virtueel kantoor opgericht waar alle TBKK's en betrokken officieren van Justitie en kennis- en intelligence, advies en innovatie. Daarnaast is een landelijke database kinderporno ingebracht, waar TBKK's gegevens kunnen invullen en raadplegen. "Deze database gaan we koppelen met andere diensten, zoals Interpol." Ook werken alle TBKK's nu met 'gastandاردiseerde hard- en software. "Als iemand uit Groningen in Den Haag gaat werken, beschikt hij over dezelfde apparatuur." Verder is de apparatuur geavanceerd, dat nodig is in verband met het grote aantal foto's en video's, dat explosief stijgt. "Waar we vroeger duizend foto's onderschepten, nemen we nu een terabyte beeldmateriaal in

Professionalisering en internationale samenwerking

Diversen

De nationale politie startte samen met de Politieacademie een pilot voor een nieuwe opleiding kinderporno en kindersekstoerisme. Er was een landelijke activiteit 'Handen af van kinderen, ogen af van kinderporno', waarin samen met OM, KMAR en zedenpolitie in één week ruim 144 huisbezoeken werden verricht om verdachten op te sporen en 1793 gedreven dragers in bestag zijn genomen.

Vijftien procent

"Doelstelling was dat de TBKK's in 2013 vijftien procent meer verdrachten bij het OM afleverden dan de nullmeting in 2010. Andere doelstelling is de focus verschuiven van downloader naar misbruikers en verspreiders, en slachtoffers identificeren. Beide doelstellingen zijn gehaald", besluit Reijnders.

Internationale samenwerking is dan ook een must. In april 2013 werd de nationale politie lid van de Virtual Global Taskforce, een samenwerkingsverband van opperinstansies, NGOs en private partijen die betrokken zijn bij de opsporing van kinderporno en kindersekstoerisme.

In hetzelfde jaar werd ook een aanpakstrategie kindersekstoerisme ontwikkeld. De strategie is initiatief door de stuurgroep goedgekeurd. De nationale politie gaat aan de slag met de doorontwikkeling van de aanknopingspunten, tevens wordt samenwerkingspartners en met buitenlandse autoriteiten. In sommige landen worden liaison officers ingezet om kinderporno en kindersekstoerisme op lokaal niveau te bestrijden."

Internationalisering

Internationale samenwerking is ook een speerpunt. "Wij zoeken samenwerking met internationale collegas, omdat de verspreiding van kinderporno en het fenomeen kindersekstoerisme zijn per definitie delicten die gekenmerkt worden door hun internationale karakter, daar daarders afkomstig zijn uit diverse landen, gebruik maken van het wereldwijde web en overal ter wereld slachtoffers maken."

Internationale samenwerking is dan ook een must. In april 2013 werd de nationale politie lid van de Virtual Global Taskforce, een samenwerkingsverband van opperinstansies, NGOs en private partijen die betrokken zijn bij de opsporing van kinderporno en kindersekstoerisme.

In hetzelfde jaar werd ook een aanpakstrategie kindersekstoerisme ontwikkeld. De strategie is initiatief door de stuurgroep goedgekeurd. De nationale politie gaat aan de slag met de doorontwikkeling van de aanknopingspunten, tevens wordt samenwerkingspartners en met buitenlandse autoriteiten. In sommige landen worden liaison officers ingezet om kinderporno en kindersekstoerisme op lokaal niveau te bestrijden."

bestag. De software helpt ons om beelden sneller te analyseren en te selecteren."

Internationalisering

Internationale samenwerking is ook een speerpunt. "Wij zoeken samenwerking met internationale collegas, omdat de verspreiding van kinderporno en het fenomeen kindersekstoerisme zijn per definitie delicten die gekenmerkt worden door hun internationale karakter, daar daarders afkomstig zijn uit diverse landen, gebruik maken van het wereldwijde web en overal ter wereld slachtoffers maken."

Internationale samenwerking is dan ook een must. In april 2013 werd de nationale politie lid van de Virtual Global Taskforce, een samenwerkingsverband van opperinstansies, NGOs en private partijen die betrokken zijn bij de opsporing van kinderporno en kindersekstoerisme.

In hetzelfde jaar werd ook een aanpakstrategie kindersekstoerisme ontwikkeld. De strategie is initiatief door de stuurgroep goedgekeurd. De nationale politie gaat aan de slag met de doorontwikkeling van de aanknopingspunten, tevens wordt samenwerkingspartners en met buitenlandse autoriteiten. In sommige landen worden liaison officers ingezet om kinderporno en kindersekstoerisme op lokaal niveau te bestrijden."

Diversen

De nationale politie startte samen met de Politieacademie een pilot voor een nieuwe opleiding kinderporno en kindersekstoerisme. Er was een landelijke activiteit 'Handen af van kinderen, ogen af van kinderporno', waarin samen met OM, KMAR en zedenpolitie in één week ruim 144 huisbezoeken werden verricht om verdachten op te sporen en 1793 gedreven dragers in bestag zijn genomen.

Vijftien procent

"Doelstelling was dat de TBKK's in 2013 vijftien procent meer verdrachten bij het OM afleverden dan de nullmeting in 2010. Andere doelstelling is de focus verschuiven van downloader naar misbruikers en verspreiders, en slachtoffers identificeren. Beide doelstellingen zijn gehaald", besluit Reijnders.

Internationale samenwerking is dan ook een must. In april 2013 werd de nationale politie lid van de Virtual Global Taskforce, een samenwerkingsverband van opperinstansies, NGOs en private partijen die betrokken zijn bij de opsporing van kinderporno en kindersekstoerisme.

In hetzelfde jaar werd ook een aanpakstrategie kindersekstoerisme ontwikkeld. De strategie is initiatief door de stuurgroep goedgekeurd. De nationale politie gaat aan de slag met de doorontwikkeling van de aanknopingspunten, tevens wordt samenwerkingspartners en met buitenlandse autoriteiten. In sommige landen worden liaison officers ingezet om kinderporno en kindersekstoerisme op lokaal niveau te bestrijden."

Diversen

De nationale politie startte samen met de Politieacademie een pilot voor een nieuwe opleiding kinderporno en kindersekstoerisme. Er was een landelijke activiteit 'Handen af van kinderen, ogen af van kinderporno', waarin samen met OM, KMAR en zedenpolitie in één week ruim 144 huisbezoeken werden verricht om verdachten op te sporen en 1793 gedreven dragers in bestag zijn genomen.

Vijftien procent

"Doelstelling was dat de TBKK's in 2013 vijftien procent meer verdrachten bij het OM afleverden dan de nullmeting in 2010. Andere doelstelling is de focus verschuiven van downloader naar misbruikers en verspreiders, en slachtoffers identificeren. Beide doelstellingen zijn gehaald", besluit Reijnders.

Internationale samenwerking is dan ook een must. In april 2013 werd de nationale politie lid van de Virtual Global Taskforce, een samenwerkingsverband van opperinstansies, NGOs en private partijen die betrokken zijn bij de opsporing van kinderporno en kindersekstoerisme.

In hetzelfde jaar werd ook een aanpakstrategie kindersekstoerisme ontwikkeld. De strategie is initiatief door de stuurgroep goedgekeurd. De nationale politie gaat aan de slag met de doorontwikkeling van de aanknopingspunten, tevens wordt samenwerkingspartners en met buitenlandse autoriteiten. In sommige landen worden liaison officers ingezet om kinderporno en kindersekstoerisme op lokaal niveau te bestrijden."

Slagkracht voor onze professionals

slachtoffers van woninginbraken. Aanvoers van woninginbraken krijgen binnen maximaal twee weken bericht over de voortgang van het politieonderzoek. Zij krijgen deze informatie van een politiemedewerker die voldende op de hoogte is van de zaak.

Verbetering intake & afhandeling aangifte in kwantitatieve en kwalitatieve zin

Doel 2014: Voor 2014 is de doelstelling dat de politie de aangever informeert over de afloop van de aangifte. Daarnaast kan in 2014 een aangifte of een melding bij de politie via zes verschillende kanalen worden gedaan. De burger kan aangifte doen middels de 'multichannel aanpak': telefoon, internet, in persoon aan de balie, op locatie, op afspraak of via het 3D-loket. Aanvullend op de landelijke prioriteiten is er de implementatie van het nieuwe dienstverleningsconcept.

Resultaat 2013 In het kader van de vorming van de nationale politie had de invoering van het nieuwe dienstverleningsconcept voorrang. Bij het dienstverleningsconcept is uiteraard de wens van de burger leidend. De burger verwacht dat hij door de politie correct wordt bejegend, snel wordt geholpen en informatie ontvangt over het vervolg. Dit heeft de politie in het dienstverleningsconcept vertaald naar concrete doelstellingen. De politie is per 1 januari 2013 gestart met de terugmelding aan

de aangifte in het algemeen en op welke wijze zij aangifte kunnen doen. Via een 'Stap-voor-stap'-knop komen aangevers vanzelf bij de juiste kanaalkeuze.

Bij woninginbraken en overvallen nemen politiemedewerkers op locatie de aangifte op. Maar ook wanneer aangevers, om wat voor reden dan ook, niet in staat zijn om naar het politiebureau te komen. Vanaf 1 januari 2013 kunnen burgers in ieder politiebureau met een publieksfunctie aangifte doen, zonder dat het uitmaakt in welke gemeente het feit is gepleegd.

Administratieve lastenverlichting (ALV)

Doel 2014:

Het doel van het programma ALV is het verminderen van administratieve lasten door een vergemakkelijking van de politie voor rechters en de politie. De politie zal de politie direct digitaal vanuit het incidentenregisteringssysteem Basisvoorziening Handhaving (BVH) aan de raad voor de Rechtsbijstand. De Raad zorgt ervoor dat de verdachte tijdig en binnen de norm van twee uur het consultatiegesprek kan hebben.

Begin 2014 is deze werkwijze in alle eenheden geïmplementeerd. Daarmee behoort het handmatig opstellen en versturen van faxen tot het verleden.

• **Er wordt een voorstel ontwikkeld om aangiften zonder oorsprings-indicatie, die slechts worden gedaan omdat de politis voorwaarden van de verzekeringssmaatschappij dat vereisen, op een voor de politie eenvoudiger manier over te dragen aan verzekeringssmaatschappijen. De Bond van Verzekeraars steunt het initiatief.**

- In Nederland is de inzet van BIZondere Opsporingsbevoegdheden (BOB)⁶ op veel verschillende plekken en manieren ingebracht. Op www.politie.nl staat overzichtelijke informatie voor aangevers over

<p>geen vast onderdeel bij het ontwikkelen van nieuw beleid en wet- en regelgeving. In 2013 is in samenwerking met het Ministerie van Veiligheid en Justitie een zogenoemd Voorwaardesteam van een nieuw wet- en regelgeving in een vroegtijdig stadium beoordelt op de impact op het politiewerk en de administratieve lasten. Om dit proces goed te kunnen uitvoeren, heeft het programma ALV een impactanalyse-instrument ontwikkeld. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft een inventarisatie uitgevoerd naar bestaande wet- en regelgeving, die mogelijke lastenreductie voor de politie veroorzaakt. Policie en het Ministerie van Veiligheid en Justitie analyseren deze geïnventariseerde onderwerpen in 2014 nadat op hun daadwerkelijke impact en worden waar mogelijk aangepakt.</p>	<p>inzet van BOBs is ingewikkeld. Er zijn veel verschillende protocollen en procedures en BOB-onderzoeken gaan gepaard met forse administratieve inzet, er moet veel administratieve gedaan worden en daardoor ligt er minder focus op het primaire opsporingsproces. Met het vereenvoudigen van het proces en het inrichten van gezamenlijke BOB-kamers is gerealistiseerd dat er met minder administratie, simpelere en nog betere BOB-middelen ingezet worden. Het project is in maart 2014 afgerond.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 startte de politie met de invoering van een nieuwe, uniforme werkwijze voor rechtsbijstand-verzoeken. Daarbij stuurt de politie de aanvraag voor rechtsbijstand direct digitaal vanuit het incidentenregisteringssysteem Basisvoorziening Handhaving (BVH) aan de raad voor de Rechtsbijstand. De Raad zorgt ervoor dat de verdachte tijdig en binnen de norm van twee uur het consultatiegesprek kan hebben. Begin 2014 is deze werkwijze in alle eenheden geïmplementeerd. • Daarnaast heeft de politie een theoretisch kader opgesteld op basis waarvan het ontstaan en voortbestaan van administratieve lasten kan worden verklaard. Op basis van deze inzichten kan de politie de lastendruk verminderen. • Naast het voorkomen van nieuwe administratieve lasten heeft de politie de bestaande administratieve lastendruk gereducteerd. Die reductie is het gevolg van de volgende in 2013 ingezette maatregelen:
	<ul style="list-style-type: none"> • In Nederland is de inzet van BIZondere Opsporingsbevoegdheden (BOB)⁶ op veel verschillende plekken en manieren ingebracht. Het voorvoorkomen van nieuwe administratieve lasten was nog

⁶ De Wet BIZondere Opsporingsbevoegdheden (BIZ) is een wet die de mogelijkheid biedt om op een snelle en effectieve manier informatie te verkrijgen van een verdachte. Direct te gebruiken, het gebruik van informatie kan alleen worden gebruikt als de officier van justitie daarvan een bon heeft.

Lokale aanpak vergroot pakkans op heterdaad

Burgernet en Twitter. Ook is er samenwerking gezocht met stadheden, particuliere bewaillers en buschauffeurs. Een andere lijn is het verhogen van de reactiesnelheid van de politie, bijvoorbeeld via prio 1 (een 112 spoedmelding met de hoogste prioriteit) voor iedereen die in contextgedreven werken. Dit laatste is wilkgericht werken, rekening houdend met couleur locale.

Een derde lijn is de versterking van de informatiepositie van de politie, bijvoorbeeld door de inzet van de nieuwe Realtime Intelligence Centers (RIC). Binnen het RIC zoeken de informatiespecialisten op basis van de eerste gegevens naar aanvullende informatie, zowel in politiesystemen als in open bronnen (internet). Het doel is dat de collega's in de basis politiezorg nog beter geïnformeerd bij een melding komen, zodat ze veiliger, slagvaardiger en effectiever hun werk kunnen doen.

Verbeteren heterdaadkracht

Doel 2014
Door zichtbaar en snel optreden van de politie en betere samenwerking met burgers wil de politie de pakkans op heterdaad vergroten. Bij heterdaadkracht spelen elementen als pakkans, meldingbereidheid en proactie een rol. Zaken waarin een verdachte op heterdaad wordt aangehouden, kunnen meestal sneller worden afgehandeld. Het gaat vaak om zaken waarvan burgers het slachtoffer zijn.

Criminele (illégal) vreemdelingen

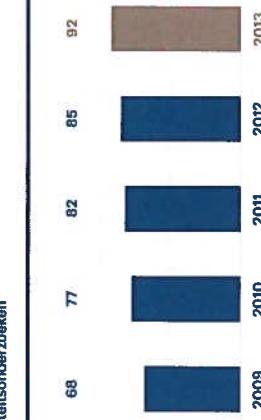
Doel 2014
De politie speelt een belangrijke rol bij het controleren, identificeren en overdragen van criminale (illégal) vreemdelingen aan de strafrechtsketen en aan de vreemdelingsketen ter fine van uitzetting. Voor 2014 zijn twee doelstellingen gesteld. De eerste is dat

mee op eenvoudige wijze landelijk en op eenheidsniveau worden gepresenteerd en vergeleken. In 2013 is het heterdaadpercentage met drie procent verhoogd.

In 2013 presenteerde de Politieacademie het rapport 'Heterdaadkracht organiseren'. De politie heeft de aanbevelingen uit dit rapport uitgewerkt in een werkplan 'Heterdaadkracht'. Dit werkplan onderschrijft dat heterdaadkracht van strategisch belang is voor de politie. Gekozen is voor een lokale aanpak en dus niet voor een apart landelijk programma, omdat uit het onderzoek is gebleken dat feitelijke heterdaadkracht vaak samenvalt met specifieke lokale context.

Aanpak (faciliteerders) illegaliteit en criminale vreemdelingen

Kwaliteitsseisen identiteitsonderzoeken

Voor het toekennen van boven genoemd V-nummer is het van belang dat er een goed en gedegen identiteitsonderzoek plaatsvindt. De kwaliteitsseisen waaraan dit onderzoek moet voldoen zijn beschreven. In het kort komt het erop neer dat wanneer niet onmidellijk de identiteit aan de hand van een echte en onvervalst document kan worden vastgesteld, er minimaal vijf activiteiten moeten worden uitgevoerd. Dit toekennen van een V-nummer is de eerste stap in het zogenoemde VRIS-protocol. Dit is een protocol waarin staat wat iedere ketenpartner moet doen om boven genoemd doel te bereiken.

Voor dat dit protocol er was, konden criminale (illégal) vreemdelingen foto en vingerafdrukken, systemen raadplegen. Het percentage in

PSH-V geregistreerde identiteitsonderzoeken dat voldoet aan de kwaliteitsseisen ligt op 92 procent.

Het beoogde doel van 87 procent voor 2013 wordt hiermee ruimschoots gerealiseerd, zowel landelijk als in de afzonderlijke eenheden.

Resultaat 2013

In 2013 zijn de volgende activiteiten ondernomen om bij te dragen aan de doelstelling.

Een vreemdeling die wordt verdacht van een misdrijf krijgt een V-nummer. In december 2013 stieg dat landelijk naar 88 procent.

in verbinding. Hierdoor krijgt criminale (illégal) vreemdeling strafrechtelijke consequenties, terwijl er ook rekening wordt gehouden met de verblijfsrechtelijke status van de vreemdeling. Dit toekennen van een V-nummer is de eerste stap in het zogenoemde VRIS-protocol. Dit is een protocol waarin staat wat iedere ketenpartner moet doen om boven genoemd doel te bereiken. Voordat dit protocol er was, konden criminale (illégal) vreemdelingen bij herhaling misleiden, systemen raadplegen. Het percentage in

PSH-V geregistreerde identiteitsonderzoeken dat voldoet aan de kwaliteitsseisen ligt op 92 procent.

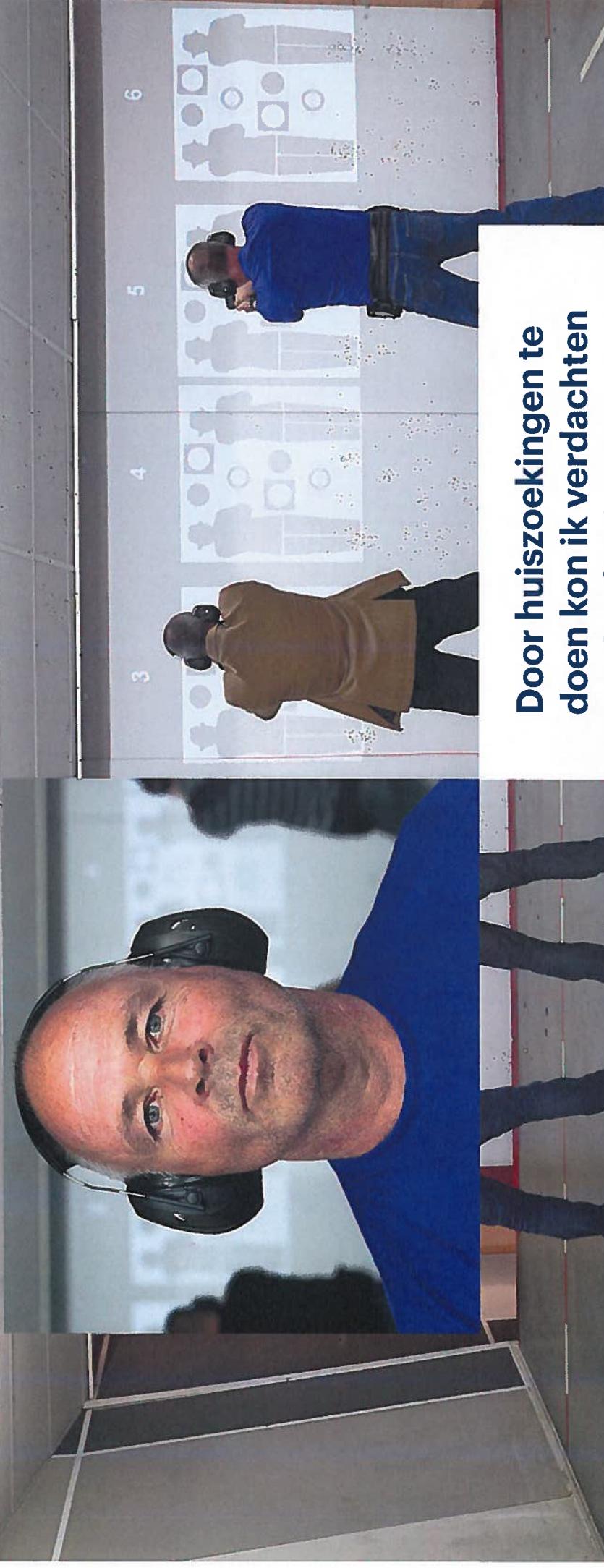
Het beoogde doel van 87 procent voor 2013 wordt hiermee ruimschoots gerealiseerd, zowel landelijk als in de afzonderlijke eenheden.

minimaal negentig procent van de geregistreerde identiteitsonderzoeken voldoet aan de afgesproken kwaliteitsseisen. De norm voor 2013 was 87 procent. Daarnaast is overeengkommen dat alle naar het OM verzonden processen-'verbaal' met een niet-Nederlander als verdachte, worden voorzien van een vreemdelingennummer. Dit gebeurt door middel van het programma Progis, dat tot doel heeft de informatieverzorging over personen en de gegevensuitwisseling tussen de ketenpartners in de strafrechten te optimaliseren.

Resultaat 2013

In 2013 zijn de volgende activiteiten ondernomen om bij te dragen aan de doelstelling.

Een vreemdeling die wordt verdacht van een misdrijf krijgt een V-nummer. In december 2013 stieg dat landelijk naar 88 procent.

Door huiszoeken te doen kon ik verdachten van het bezit van kinderporno opsporen.

Ook cybercrime was
het afgelopen jaar een
belangrijk onderwerp.

S APR 13:49:22	R N A A L
oet Oekraïne... 125	g Ingeperkt... 112
Geclink... 105	erlusconi... 136
chter Glas... 107	erd in Libië 138
lwe... 108	begeven... 121
bedoeken... 120	ontvoerd... 120
ontvoerd... 120	ontvoerd... 120

Veiligheids- monitor

3

Veiligheidsmonitor

52

58 procent is tevreden over laatste contact met politie

De Veiligheidsmonitor (VM) is gebaseerd op een landelijke bevolkings-enquête over veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. Daarnaast besteedt de VM aandacht aan zaken als tevredenheid over de politie en gevoelens van onveiligheid. De VM wordt jaarlijks uitgevoerd, zodat er een goed beeld ontstaat over de ontwikkelingen door de jaren heen. De monitor is nu voor de vijfde keer op rij uitgevoerd. Bij de uitvoering van de VM is rekening gehouden met de nieuwe politie-indeling per 1 januari 2013. Het beeld van de ontwikkeling van de onveiligheid is gemaatigd positief.

Veiligheid in de eigen woonomgeving

- Eén op de vijf mensen geeft aan slachtoffer te zijn geweest van criminaliteit
- Opnieuw zijn er minder slachtoffers van vandalisme
- Aandeel slachtoffers van cybercrime is licht gestegen
- Er is een bescheiden toename van onveiligheidsgewoelens in de eigen buurt

In 2013 gaf één op de vijf inwoners van vijf jaar en ouder aan het afgelopen jaar slachtoffer te zijn geweest van veel voorkomende criminaliteit (gewelds-, vermogens- en vandalismedelicten). Dit aandeel bleef onveranderd ten

opzichte van 2012. De laaste jaren is er sprake van een licht dalende tendens bij het slachtofferschap. Eén op de veertien inwoners (zeven procent) gaf aan in 2013 slachtoffer te zijn geweest van vandalisme. Dit ligt iets lager dan in 2012 (acht procent) en komt vooral door minder vernielingen aan voorwerpen. Het aandeel mensen dat aangaf

slachtoffer te zijn geweest van geweldsdelicten (2,4 procent) en vermogensdelicten veertien procent) bleef vrijwel gelijk aan 2012. Iets meer mensen gaven aan slachtoffer te zijn geweest van cybercrime. In 2013 bedroeg dit aandeel dertien procent, tegen twaalf procent in 2012. Vooral het aandeel mensen dat aangaf slachtoffer te zijn geweest van koop- en verkoopfraude via internet nam iets toe; iets minder mensen gaven aan te maken te hebben gehad met identiteitsfraude.

Met 37 procent voelden net zoveel mensen zich wel eens onveilig als vorig jaar, maar de onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt namen wel iets toe. In 2013 voelde negentien procent van de inwoners zich wel eens onveilig in de eigen buurt. In 2012 was dit achttien procent. Mensen gaven iets vaker aan (respectievelijk 8,7 en 8,1 procent) dat ze 's avonds de deur niet meer opendoen omdat ze het niet veilig vinden. Het aantal mensen dat

rondhangende jongeren in de buurt is van zeven naar zes procent afgenomen. 58 procent van de inwoners is in 2013 tevreden over het laatste contact met de politie. Ten opzicht van 2012 is dit percentage gelijk gebleven.

aangaf veel overlast te ervaren van